



Monumentnummer*: 525003

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 30 september 2002
Kadaster deel/nr: 82942/82

*Monumentnaam***

St. Josephkapel

*Woonplaats**

Melissant

*Gemeente**

Goeree-Overflakkee

*Provincie**

Zuid-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Provincialeweg	6		3248 LK	Melissant		
Provincialeweg	6	A	3248 LK	Melissant		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Melissant	F			211

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Kleine PAROCHIEKERK van het type zaalkerk met aangebouwde PASTORIE en SACRISTIE, gebouwd in 1900 in opdracht van het bisdom Rotterdam voor de rooms-katholieke parochie te Melissant. Architect A. Bruning uit Amsterdam ontwierp het gebouw in een sobere, landelijke stijl met invloeden van Neo-Gotiek. Aanvankelijk was het legaat van Jhr. H.J. Diert van Melissant uit Den Haag bedoeld voor de stichting van een kerk met toren, een sacristie, een pastorie en een schoolgebouw. Het bisdom besloot echter, gelet op het lage aantal communicanten te Melissant, te volstaan met de zaalkerk met een sacristie en twee kamers, bedoeld voor tijdelijk verblijf van de pastoor, tezamen in één gebouw.

In het pand bevond zich oorspronkelijk geen keuken; de maaltijden werden bereid door de familie die de boerderij ten westen van het pand bewoonde. Dit gebruik heeft lang standgehouden. Recentelijk is in het pand een keuken aangebracht.

Het gebouw is gesitueerd op een klein rechthoekig terrein, dat middels een circa 50 meter land kiezelpad vanaf de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Provinciale weg bereikbaar is. Het gebouw beslaat bijna het gehele terrein, dat overigens met gras is begroeid. Langs de oprit en voor de voorgevel groeien kastanjabomen.

Omschrijving

L-vormig gebouw waarin een zaalkerk, een sacristie en twee kamers zijn ondergebracht. De stam van de L-vorm wordt gevormd door de rechthoekige plattegrond van de zaalkerk, met zadeldak evenwijdig aan de Provinciale weg. Op het dak zijn kleine gietijzeren dakruiters geplaatst. Ten oosten van de kerkruimte bevindt zich een eveneens onder zadeldak staand rechthoekig volume waarin zich het voorportaal van de kerk bevindt. Ten westen van de kerkruimte bevindt zich een kleine rechthoekige toiletruimte onder een plat dak. De bijna vierkante plattegrond van de voet van de L-vorm biedt plaats aan een zuid-noord gerichte centrale gang, met ten oosten de twee kamers, en ten westen van de gang, boven de kelder, bevinden zich de sacristie en een kleine keuken. Deze indeling komt ook tot uitdrukking in de voorgevel met twee topgevels, waarvan de oostelijke risaleert. Evenals de zaalkerk telt dit bouwvolume één bouwlaag. Hier is echter een afgeplat schilddak toegepast, met aan de voorzijde twee steekappen, behorend tot de twee topgevels. De daken zijn gedekt met gesmoorde kruispannen. In de dakvlakken van het woongedeelte bevinden zich kleine dakkapellen met lessenaarsdak, geprofileerde lijsten en kruisramen in de rechthoekige vensters. Houten geprofileerde windveren gaan zonder onderbreking over in identiek geprofileerde gootlijsten.

De gevels zijn opgetrokken in rode baksteen in kruisverband. Ter hoogte van de onderdorpel van de vensters is een doorlopende natuurstenen waterlijst aangebracht. De gevel is aan de bovenzijde voorzien van drie uitkragende baksteenlagen. De vensters in het woongedeelte zijn voorzien van kruisvormige schuifvensters met rechthoekig bovenlicht. Deze vensters staan onder een segmentboog met baksteenornamentiek in de boogtrommel. De vensters in de gevels van de zaalkerk zijn hoofdzakelijk enkele of gekoppelde rondboogvensters met glas-in-lood, die geplaatst zijn in een getoogd spaarveld.

De asymmetrische voorzijde (zuidzijde) is samengesteld uit twee topgevels, van elkaar gescheiden door een één meter brede lijstgevel. De rechter topgevel risaleert licht. Onder de lijstgevel is de vernieuwde entree tot de pastorie aangebracht. In het midden van beide topgevels staat een venster. In de toppen van de gevels bevindt zich een smaller rechthoekig schuifvenster.

De asymmetrische achtergevel, de langsgevel van de zaalkerk, heeft vier traveeën, waarvan de rechter geheel blind is. In de twee linker traveeën bevinden zich gekoppelde rondboogvensters, in de overige travee is een enkele rondboog aangebracht. In de teruggelegen gevel van de toiletruimte bevinden zich twee kleine rechthoekige vensters. In de eveneens teruggelegen gevel van het voorportaal van de zaalkerk staan een smal en langwerpig rondboogvenster.

De asymmetrische linker zijde is opgebouwd uit de lijstgevel behorend tot de pastorie en de topgevel van de zaalkerk. Ten opzichte hiervan risaleert de rechthoekige gevel van de toiletruimte. In deze gevel is een rondboogvormig spaarveld aangebracht. In de gevel van de pastorie bevinden zich een venster en een achterdeur. In de geheel vensterloze topgevel van de zaalkerk staan twee getoogde spaarvelden.

De asymmetrische rechter zijgevel is samengesteld uit het teruggelegen geveldeel van de pastorie en de risalerende topgevels van de zaalkerk en het voorportaal. In de gevel van de pastorie zijn twee vensters aangebracht. In de



gevel van het voorportaal bevindt zich een rondboogvormige deur met smeedijzeren siergehengen. In de top is een spitsboogvormig spaarveld aangebracht, boven een horizontale band van siermetselwerk.

Het gaaf bewaarde interieur van de zaalkerk is voorzien van een betegelde kerkvloer, houten lambrizingen en een ingebouwde houten biechtstoel. Het houten tongewelf wordt gedragen door een gemetselde rondboog en houten gesneden schoren. Het oorspronkelijke altaar is uit de kerk verwijderd. Wel authentiek zijn de houten banken en het altaarhek. In de kerk staat een éénklaviers secretaire-orgel, gemaakt door H. Knipscheer in 1843, in 1920 aangekocht van een particulier en geplaatst in Melissant. Het interieur van het woonhuis wordt gekenmerkt door rijk geprofileerde houten deuren en lijstwerk. In de sacristie bevindt zich een kast, die op identieke wijze is bewerkt.

Waardering

De parochiekerk is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en de architectuurhistorische waarde.

- De kerk is van cultuurhistorische waarde als een bijzondere uitdrukking van een ontwikkeling in de kerkbouw in de kleine kernen in Nederland.
- De kerk is van architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een in een landelijke bouwtrant, met enkele Neo-Gotische invloeden uitgevoerd sober kerkgebouw, met een bijzondere typologische combinatie van zaalkerk en pastorie in één gebouw, en vanwege de samenhang tussen in- en exterieur.
- De kerk is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de grote mate van gaafheid van het in- en exterieur.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen
Religieuze gebouwen
Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel
Kerk en kerkonderdeel
Kerkelijke dienstwoning

Functie

Parochiekerk
Sacristie
Pastorie(F)